

"Службени гласник РС", бр. 67/2003, 135/2004, 61/2005, 101/2007, 104/2009, 101/2011, 6/2015, 87/2018 (други закон), 10/2023

ЗАКОН

О ОРГАНИЗАЦИЈИ И НАДЛЕЖНОСТИ ДРЖАВНИХ ОРГАНА У ПОСТУПКУ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

И. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се образовање, организација, надлежност и овлашћења државних органа и њихових организационих јединица ради откривања, кривичног гоњења и суђења за кривична дела одређена овим законом.

Члан 2.

Овај закон примењује се ради откривања, кривичног гоњења и суђења за:

- 1) кривична дела из чл. 370. до 384. и чл. 385. и 386. Кривичног законика;
- 2) тешка кршења међународног хуманитарног права извршена на територији бивше Југославије од 1. јануара 1991. године која су наведена у Статуту Међународног кривичног суда за бившу Југославију;
- 3) кривично дело помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела из члана 333. Кривичног законика, ако је извршено у вези са кривичним делима из тач. 1) и 2) овог члана.

Члан 3.

Државни органи Републике Србије одређени овим законом надлежни су за вођење поступка за кривична дела из члана 2. овог закона, која су извршена на територији

бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, без обзира на држављанство учиниоца или жртве.

ИИ. ОРГАНИЗАЦИЈА И НАДЛЕЖНОСТ ДРЖАВНИХ ОРГАНА

1. Јавно тужилаштво за ратне злочине

Члан 4.

За поступање у предметима кривичних дела из члана 2. овог закона надлежно је Јавно тужилаштво за ратне злочине.

Радам Јавног тужилаштва за ратне злочине руководи Главни јавни тужилац Јавног тужилаштва за ратне злочине (у даљем тексту: Главни јавни тужилац).

Ако овим законом није другачије одређено, на Јавно тужилаштво за ратне злочине примењују се одредбе закона којим се уређује јавно тужилаштво.

Члан 5.

Приликом избора Главног јавног тужиоца, односно јавног тужиоца Јавног тужилаштва за ратне злочине (у даљем тексту: јавни тужилац), предност имају кандидати који поседују потребна стручна знања и искуство у области кривичног права, међународног хуманитарног права и људских права.

Члан 6.

Главни јавни тужилац доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Јавном тужилаштву за ратне злочине, уз сагласност министра надлежног за правосуђе.

Члан 7.

Сви државни органи и организације дужни су да на захтев Главни јавни тужилац или Службе за откривање ратних злочина:

- 1) без одлагања омогуће употребу сваког техничког средства којим располажу,
- 2) обезбеде благовремено одазивање свог припадника, односно запосленог, укључујући и старешине органа или организација, ради давања обавештења и саслушања, односно испитивања у својству грађанина, осумњиченог или сведока,
- 3) без одлагања предају свако писмено или други доказ који поседују, или на други начин саопште информације које могу да помогну у откривању учинилаца ратних злочина.

2. Служба за откривање ратних злочина

Члан 8.

У министарству надлежном за унутрашње послове ради откривања кривичних дела из члана 2. овог закона образује се Служба за откривање ратних злочина (у даљем тексту: Служба).

Служба поступа по захтевима Главног јавног тужиоца, у складу са законом.

Министар надлежан за унутрашње послове поставља и разрешава старешину службе, по прибављеном мишљењу Главног јавног тужиоца.

Рад Службе уређује се актом који доноси министар надлежан за унутрашње послове, по прибављеном мишљењу Главног јавног тужиоца.

3. Надлежност и организација судова

Члан 9.

За поступање у предметима кривичних дела из члана 2. овог закона надлежан је Виши суд у Београду, као првостепени.

За одлучивање у другом степену надлежан је Апелациони суд у Београду.

Члан 10.

У Вишем суду у Београду, за поступање у предметима кривичних дела из члана 2. овог закона, образује се Одељење за ратне злочине (у даљем тексту: Одељење Вишег суда).

Радом Одељења Вишег суда руководи председник Одељења Вишег суда.

Председника Одељења Вишег суда поставља председник Вишег суда у Београду из реда судија Вишег суда у Београду, на четири године. Председник Одељења Вишег суда мора имати најмање десет година професионалног искуства у области кривичног права, међународног хуманитарног права или људских права.

Судија Одељења Вишег суда мора имати најмање осам година професионалног искуства у области кривичног права, међународног хуманитарног права или људских права.

У складу са одредбама Закона о судијама, Високи савет судства може привремено упутити судију из другог суда на рад у Одељење Вишег суда. Судија који се привремено упућује мора испуњавати услове из става 4. овог члана.

Приликом привременог упућивања у Одељење Вишег суда, предност имају судије које поседују потребна стручна знања и искуство из области међународног хуманитарног права или људских права.

Председник Вишег суда у Београду ближе уређује рад Одељења Вишег суда.

Члан 10а

У Апелационом суду у Београду, за поступање у предметима кривичних дела из члана 2. овог закона, образује се Одељење за ратне злочине (у даљем тексту: Одељење Апелационог суда).

Радом Одељења Апелационог суда руководи председник Одељења Апелационог суда.

Председника Одељења Апелационог суда поставља председник Апелационог суда у Београду из реда судија Апелационог суда у Београду, на четири године. Председник Одељења Апелационог суда мора имати најмање 12 година професионалног искуства у области кривичног права, међународног хуманитарног права или људских права.

Судија Одељења Апелационог суда мора имати најмање десет година професионалног искуства у области кривичног права, међународног хуманитарног права или људских права.

У складу са одредбама Закона о судијама, Високи савет судства може привремено упутити судију из другог суда на рад у Одељење Апелационог суда. Судија који се привремено упућује мора испуњавати услове из става 4. овог члана.

Приликом привременог упућивања у Одељење Апелационог суда, предност имају судије које поседују потребна стручна знања и искуство из области међународног хуманитарног права и људских права.

Председник Апелационог суда у Београду ближе уређује рад Одељења Апелационог суда.

Члан 11.

У Вишем суду у Београду образује се Служба за помоћ и подршку оштећеним и сведоцима (у даљем тексту: Служба за помоћ и подршку), која обавља административно-техничке послове, послове везане за помоћ и подршку оштећенима и сведоцима, као и послове обезбеђења услова за примену процесних одредаба овог закона.

Рад Службе за помоћ и подршку уређује се актом који доноси председник Вишег суда у Београду, уз сагласност министра надлежног за правосуђе.

4. Посебна притворска јединица

Члан 12.

У Окружном затвору у Београду образује се Посебна притворска јединица за издржавање притвора одређеног у кривичном поступку за кривична дела из члана 2. овог закона (у даљем тексту: Посебна притворска јединица).

Министар надлежан за правосуђе ближе одређује организацију, рад и поступање са притвореницима у Посебној притворској јединици, у складу са Закоником о кривичном поступку и Законом о извршењу кривичних санкција.

ИИИ. ПРАВИЛА ПОСТУПКА

Члан 13.

ПРЕСТАЈЕ ДА ВАЖИ - са 101/2011 - Законом о изменама и допунама Законика о кривичном поступку - 15. јануара 2012. године

Члан 13а

ПРЕСТАЈЕ ДА ВАЖИ - са 101/2011 - Законом о изменама и допунама Законика о кривичном поступку - 15. јануара 2012. године

Члан 13б

ПРЕСТАЈЕ ДА ВАЖИ - са 101/2011 - Законом о изменама и допунама Законика о кривичном поступку - 15. јануара 2012. године

Члан 14.

ПРЕСТАЈЕ ДА ВАЖИ - са 101/2011 - Законом о изменама и допунама Законика о кривичном поступку - 15. јануара 2012. године

Члан 14а

У случају када Међународни кривични суд за бившу Југославију, у складу са својим Статутом и Правилима о поступку и доказима, уступи одређени предмет Републици Србији, Главни јавни тужилац ће предузети кривично гоњење на основу чињеница и доказа на којима се заснивала оптужба пред Међународним кривичним судом за бившу Југославију.

Главни јавни тужилац може предузети кривично гоњење на основу података и доказа прикупљених од стране Тужиоца Међународног кривичног суда за бившу Југославију.

У кривичном поступку који се након уступања предмета води у Републици Србији примењиваће се домаће право.

Докази прикупљени или изведени од стране Међународног кривичног суда за бившу Југославију могу се, након уступања, користити као докази у кривичном поступку пред домаћим судом, под условом да су прикупљени или изведени на начин предвиђен

Статутом и Правилима о поступку и доказима Међународног кривичног суда за бившу Југославију. Постојање или непостојање чињеница које се доказују тим доказима суд цени у складу са одредбама Законика о кривичном поступку.

Мере заштите сведока или оштећеног и степен поверљивости доказа одређени од стране Међународног кривичног суда за бившу Југославију остају на снази. О измени или укидању мера заштите или поверљивости доказа може одлучити домаћи суд, само након прибављене сагласности Међународног кривичног суда за бившу Југославију.

Лице које има пребивалиште или боравиште у иностранству не може бити лишено слободе, притворено или кривично гоњено за раније учињено кривично дело док се налази на територији Републике Србије ради давања исказа у својству оштећеног, сведока или вештака у предметима кривичних дела из члана 2. овог закона. У позиву ће се посебно назначити да оштећени, сведок или вештак има наведена права.

Представници Међународног кривичног суда за бившу Југославију имају право да присуствују свим фазама кривичног поступка пред домаћим судом и да буду обавештени о његовом току.

Члан 14б

Време које је лице провело у притвору у поступку пред Међународним кривичним судом за бившу Југославију не урачунава се у трајање притвора који је у поступку пред домаћим судом одређен у складу са одредбама Законика о кривичном поступку.

Време које је лице провело у притвору у поступку пред Међународним кривичним судом за бившу Југославију урачунава се у казну изречену од стране домаћег суда.

Члан 14в

Ако окривљени, односно осумњичени, сам не узме браниоца, председник суда ће му поставити браниоца по службеној дужности из реда адвоката који има најмање 10 година професионалног искуства из области кривичног права и поседује потребна знања и искуство из области међународног хуманитарног права и људских права.

Адвокатска комора доставља списак адвоката за које сматра да испуњавају услове из става 1. овог члана.

Члан 15.

ПРЕСТАЈЕ ДА ВАЖИ - са 101/2011 - Законом о изменама и допунама Законика о кривичном поступку - 15. јануара 2012. године

Члан 16.

ПРЕСТАЈЕ ДА ВАЖИ - са 101/2011 - Законом о изменама и допунама Законика о кривичном поступку - 15. јануара 2012. године

Члан 16а

Снимање главног претреса у циљу јавног приказивања може одобрити председник суда по прибављеном мишљењу странака.

Снимање из става 1. овог члана могу обављати средства јавног информисања.

Ако је одобрено снимање главног претреса, веће може, из оправданих разлога, одлучити да се поједини делови главног претреса не снимају.

ИВ. ПЛАТЕ И ДРУГА ПРАВА ПО ОСНОВУ РАДА

Члан 17.*)

Лица која обављају послове и задатке у државним органима и посебним организационим јединицама из овог закона имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварила лица запослена на одговарајућим пословима и задацима у Јавном тужилаштву за ратне злочине, Вишем суду у Београду, Апелационом суду у Београду, министарству надлежном за унутрашње послове и Окружном затвору у Београду.

Плате лица из става 1. овог члана уређује Влада.

*) У "Сл. гласнику РС", бр. 87/2018 од 13. новембра 2018. године објављен је Закон о изменама и допунама Закона о полицији који у члану 11. став 2. прописује да на лица која обављају послове и задатке у министарству надлежном за унутрашње послове

престају да се примењују одредбе члана 17. овог закона. Ова измена ступа на снагу осмог дана од дана објављивања.

Члан 18.

Судије распоређене у Одељење Вишег суда и Одељење Апелационог суда, Главни јавни тужилац и јавни тужиоци, имају право на стаж осигурања који се рачуна са увећаним трајањем, и то тако што се 12 месеци проведених на раду у одељењима за ратне злочине, односно Јавном тужилаштву за ратне злочине рачуна као 16 месеци стажа осигурања.

В. СРЕДСТВА ЗА РАД

Члан 19.

Министарство надлежно за правосуђе обезбеђује одговарајуће просторије и све друге техничке услове потребне за ефикасан и безбедан рад Јавног тужилаштва за ратне злочине, Одељења Вишег суда, Одељења Апелационог суда, Службе за помоћ и подршку и Посебне притворске јединице.

Члан 20.

Средства за рад Јавног тужилаштва за ратне злочине, Одељења Вишег суда, Одељења Апелационог суда, Службе за помоћ и подршку, Службе и Посебне притворске јединице обезбеђују се у буџету Републике Србије.

ВИ. ПРЕЛАЗНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 21.

Кривични поступци за кривична дела из члана 2. овог закона у којима је оптужница ступила на правну снагу до дана ступања на снагу овог закона окончаће се пред судовима који су били стварно и месно надлежни пре ступања на снагу овог закона.

Члан 22.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

СЛЕДЕ ОДРЕДБЕ ИЗМЕНЕ 10/2023 од 9. фебруара 2023. године КОЈЕ НИСУ ИНТЕГРИСАНЕ У ТЕКСТ:

"Члан 8.

Решење о упућивању заменика јавног тужиоца у Тужилаштво за ратне злочине донето пре дана конституисања Високог савета тужилаштва важи до истека времена упућивања.

Решење о распоређивању судије у Одељење за ратне злочине Вишег суда у Београду, односно Одељење за ратне злочине Апелационог суда у Београду донето пре конституисања Високог савета судства важи до истека времена распоређивања, односно упућивања на рад у тај суд.

Одредбе овог закона којим се уређује положај особља у Јавном тужилаштву за ратне злочине важе до ступања на снагу посебног закона који уређује положај особља у јавном тужилаштву.

Члан 9.

Овај закон ступа на снагу даном објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењује се од дана конституисања Високог савета судства, односно Високог савета тужилаштва."